

مرکز ملی میراث معماری و محیط تاریخی

بسم الله الرحمن الرحيم

شماره: ۲ - ۱۴۰۱ / ۳ / ۲

۱۴۰۱/۳/۲

« تفاهم نامه همکاری مشترک فی مابین وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی و بنیاد مسکن انقلاب اسلامی »

به منظور حفظ الگوهای ارزشمند معماری بومی و احیای واحدهای مسکونی واجد ارزش معماری بویژه در روستاهای دارای بافت بالارزش، هدف گردشگری و شاخص با هدف توسعه پایدار روستایی در ارتباط با احیاء و تنووم معماری ایرانی - اسلامی، توسعه گردشگری روستایی و استفاده از ظرفیت‌های دو دستگاه در اجرای طرح توسعه پایدار منظومه‌های روستایی و ضمن تنفیذ مفاد تفاهم‌نامه‌های مورخ ۱۳۹۵/۶/۱۰، ۱۳۸۶/۶/۲۷، ۱۳۸۳/۸/۲۸، این تفاهم‌نامه فی مابین وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی و بنیاد مسکن انقلاب اسلامی که در این تفاهم‌نامه به ترتیب، وزارت میراث فرهنگی و بنیاد نامیده می‌شوند، براساس مقررات و شرایط درج شده ذیل منعقد می‌شود:

ماده ۱: موضوع تفاهم‌نامه

- ۱-۱- همکاری در زمینه‌ی مرمت و احیای بناهای دارای ارزش تاریخی و معماری بومی؛
- ۲-۱- همکاری دو دستگاه جهت توسعه گردشگری و صنایع دستی روستایی؛
- ۳-۱- ارتقاء سطح هماهنگی‌های درون و برون سازمانی موثر بر توسعه میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی در حوزه‌های روستایی منتخب طرح منظومه‌ها در راستای هم‌افزایی فرابخشی؛
- ۴-۱- صیانت از معماری بومی در ساخت و سازهای روستایی؛
- ۵-۱- تهیه چهارچوب طرح‌های ویژه حفاظت و احیای بافت‌های تاریخی - فرهنگی (از جمله تعیین حریم‌ها) با رویکرد صیانت از بافت‌های ارزشمند تاریخی - فرهنگی و ارتقای کیفیت زندگی ساکنان روستاها در چهارچوب قوانین و مقررات.

ماده ۲: اهداف تفاهم‌نامه

- ۱-۲- صیانت از معماری بومی و تداوم بخشی به شیوه‌های ساخت و ساز روستایی؛
- ۲-۲- صیانت از معماری بومی و تداوم بخشی به شیوه‌های ساخت و ساز متناسب با زیست بوم محلی و هویت معماری و بصری از طریق احیای دانش سنتی معماری در روستاها؛
- ۳-۲- فراهم نمودن زمینه حمایت‌های فنی و مالی جهت مرمت و احیای بناهای واجد ارزش معماری بومی؛
- ۴-۲- تنوع بخشی و شبکه‌سازی نظام فعالیت در منظومه‌های روستایی منتخب، مبتنی بر طرح‌های اثربخش و محرک توسعه میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی؛
- ۵-۲- توانمندسازی و ظرفیت‌سازی جامعه محلی (روستاییان) برای نقش‌پذیری در فرایند توسعه میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی در منظومه‌های روستایی و روستاهای منتخب؛
- ۶-۲- ایجاد زمینه‌های انتقال تجارب ساخت مسکن با الگوهای معماری بومی و مصالح بوم آورد به نسل‌های آینده.

ماده ۳: تعهدات وزارت میراث فرهنگی

- ۱-۳- شناسایی معماران مسلط به دانش بومی در ساخت و سازهای روستایی و معرفی آنها به بنیاد؛
- ۲-۳- آموزش استادکاران محلی (بویژه استادکاران جوان) با هدف شناخت ضوابط فنی و استانداردهای مورد نیاز در ساخت و سازها؛
- ۳-۳- شناسایی بناهای روستایی واجد ارزش‌های معماری و تاریخی و معرفی به بنیاد به منظور پیگیری تأمین تسهیلات قرض الحسنه جهت مرمت و احیاء؛
- ۴-۳- ارائه نقشه‌ها و جزئیات اجرایی مرمت و احیاء بناهای تاریخی و واجد ارزش به متقاضیان و نظارت بر فرایند اجرا به صورت رایگان؛
- ۵-۳- مشارکت در تأمین و تخصیص اعتبار مورد نیاز جهت مرمت و احیای بناهای تاریخی و واجد ارزش روستایی با اولویت روستاهای دارای بافت با ارزش و هدف گردشگری (در قالب مشارکت و تسهیلات)؛
- ۶-۳- صدور مجوز برای فعالیت‌های بوم‌گردی، صنایع دستی و... به صورت خارج از نوبت و برگزاری جشنواره (در قالب شبکه فعالیت درون و برون روستایی تکمیل‌کننده زنجیره ارزش) در منظومه‌های روستایی منتخب؛

۷-۳- ارائه مشوق‌های سرمایه‌گذاری شامل تسهیلات کم‌بهره و کمک‌های فنی - اعتباری به متقاضیان راه‌اندازی واحدهای صنایع دستی و گردشگری برای صدور مجوز در منظومه‌های روستایی و سایر روستاهای منتخب؛

۸-۳- تأمین اعتبار زیرساختی براساس سقف اعتبارات سنواتی در چارچوب طرح‌های اثربخش (محرک) توسعه میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی در منظومه‌های روستایی و سایر روستاهای منتخب؛

۹-۳- ارائه خدمات ترویجی و آموزشی جامعه محلی هدف در چارچوب طرح‌های اثربخش (محرک) توسعه میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی در منظومه‌های روستایی و سایر روستاهای منتخب؛

تبصره: در صورتی که برگزاری دوره‌های ترویجی و آموزشی از طریق سازمان فنی - حرفه‌ای ضرورت پیدا نماید، وزارت میراث فرهنگی نسبت به هماهنگی با بنیاد برای برگزاری دوره‌ها اقدام می‌نماید؛

۱۰-۳- اطلاع‌رسانی و معرفی واحدهای روستایی دارای پروانه بهره‌برداری از فعالیت‌های صنایع دستی و گردشگری به اژانس‌ها، تورگردان‌ها و سایر مؤسسات گردشگری؛

۱۱-۳- پیگیری برای تأمین منابع مورد نیاز جهت برگزاری جشنواره‌های ملی و محلی مشترک با بنیاد در زمینه معرفی جاذبه‌های گردشگری در منظومه‌های روستایی و سایر روستاهای منتخب (با تأکید بر روستاهای هدف گردشگری)؛

۱۲-۳- پیگیری ثبت ملی روستاهای دارای بافت با ارزش که طرح بهسازی و احیاء آنها به اجرا درآمده است؛

۱۳-۳- ارائه فهرست اولویت‌های جابجایی ساکنین از محوطه‌های نفیس باستانی جهت آزادسازی عرصه‌ها و حرایم آثار تاریخی طبیعی در محدوده روستا.

ماده ۴: تعهدات بنیاد

۱-۴- تهیه و اجرای طرح‌های بهسازی بافت با ارزش روستاهای منتخب و ارائه الگوهای معماری

بومی مسکن روستایی متناسب با اعتبارات تأمین شده (استانی و ملی)؛ (بجایگاه میراث؟)

۲-۴- فراهم نمودن زمینه مشارکت‌های مردمی و ترغیب نهادهای محلی از جمله دهیاری‌ها و شوراهای اسلامی روستاها جهت صیانت از الگوهای معماری بومی و شیوه‌های ساخت و ساز بومی؛

۳-۴- شناسایی مالکین واحدهای نیازمند مرمت و احیاء و مشارکت در برداشت و تهیه نقشه‌های معماری؛

- ۴-۴- همکاری جهت نظارت و کنترل کیفی فرآیند مرمت و احیاء واحدها با استفاده از ظرفیت‌های نظام فنی روستایی، مشاوران ذیصلاح و بهره‌گیری از توان پیمانکاران محلی؛
- ۴-۵- پیگیری جهت تأمین و تخصیص اعتبارات و تسهیلات ارزان قیمت سهم بنیاد؛
- ۴-۶- پیگیری و تسهیل امور مربوط به تغییر کاربری و صدور مجوزهای ساخت‌وساز و پایان کار از طریق مراجع مربوطه (دهیاری‌ها و بخشداری‌ها)؛
- ۴-۷- پیشنهاد پروژه‌های صنایع دستی و گردشگری در چارچوب طرح‌های اثربخش مبتنی بر نقش‌پذیری جامعه‌ی محلی، بخش خصوصی و تسهیل‌گران در قالب طرح پیشرفت و آبادانی منظومه‌های روستایی؛
- ۴-۸- هماهنگی با وزارت میراث فرهنگی جهت آموزش جامعه‌ی محلی برای استانداردسازی نحوه‌ی تهیه طرح توجیهی کسب و کارهای مرتبط با میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی؛
- ۴-۹- اجرای زیرساخت‌های مرتبط و طرح‌های بهسازی محیط در روستاهای هدف بهسازی بافت با ارزش و گردشگری متناسب با اعتبارات تأمین شده یا تفویض شده از سوی وزارتخانه؛
- ۴-۱۰- تسهیل در صدور مجوز و اقدامات لازم برای مرمت و احیاء واحدهای بوم‌گردی؛
- ۴-۱۱- همکاری به منظور تبلیغ و ترویج ظرفیت‌ها و جاذبه‌های گردشگری روستایی و برندسازی روستاهای هدف گردشگری کشور؛
- ۴-۱۲- پیش‌بینی کاربری گردشگری در طرح‌های هادی روستاهای دارای ظرفیت؛
- ۴-۱۳- کمک به جابجایی ساکنین و بافت روستاهای واقع در محوطه‌های نفیس ملی در حد مقدرات.

ماده ۵: تعهدات مشترک

- ۵-۱- همکاری در خصوص تدوین ضوابط فنی، دستورالعمل‌ها و آئین‌نامه‌های مورد نیاز در زمینه‌ی مرمت و احیاء واحدهای واجد ارزش تاریخی و معماری و تصویب آنها در شورای فنی میراث؛
- ۵-۲- معاضدت در زمینه آموزش روستاییان، اعضای نظام فنی روستایی و نیروهای پیمانکاری مرتبط با رعایت ضوابط فنی و استانداردهای مورد نظر در ساخت و سازها و مرمت و احیاء واحدهای مسکونی؛
- ۵-۳- همکاری با سرمایه‌گذاران بخش خصوصی جهت تحقق اهداف تفاهم‌نامه؛
- ۵-۴- برگزاری سمینار، وبینار و کارگاه‌های آموزشی در جهت تحقق اهداف تفاهم‌نامه؛

۵-۵- هماهنگی کامل دو دستگاه در تهیه و اجرای پروژه‌های عمرانی در روستاهای هدف و خودداری از هرگونه اقدام ناهماهنگ که موجب اتلاف منابع یا موازی کاری می‌شود؛
۵-۶- همکاری طرفین تفاهم‌نامه در شناسایی و رتبه‌بندی روستاهای هدف گردشگری؛

ماده ۶: نظارت بر اجرا

نظارت بر روند اجرای تفاهم‌نامه و تفسیر مفاد آن و تنظیم دستورالعمل‌های اجرایی برعهده کارگروهی مرکب از نمایندگان حوزه‌های معاونت عمران روستایی و معاونت بازسازی و مسکن روستایی بنیاد و حوزه‌های معاونت میراث فرهنگی و معاونت گردشگری خواهد بود که جلسات آن حداقل شش ماه یکبار تشکیل می‌شود. همچنین به منظور برنامه‌ریزی و اجرای تفاهم‌نامه، کارگروه استانی با حضور مدیران کل و معاونین ذیربط دو دستگاه در هر استان به صورت ماهانه تشکیل و گزارش پیشرفت فیزیکی و مالی پروژه‌ها به صورت سه ماه یکبار توسط این نمایندگان تهیه و به کارگروه ملی ارائه خواهد شد. کارگروه ملی گزارش فعالیت‌ها را به صورت سه ماه یکبار برای استحضار رؤسای دو دستگاه تنظیم و ارائه خواهند نمود.

ماده ۷: مدت زمان تفاهم‌نامه

مدت این تفاهم‌نامه از تاریخ ابلاغ به مدت پنج سال شمسی بوده و در صورت لزوم با توافق طرفین قابل تمدید می‌باشد.

ماده ۸:

این تفاهم‌نامه در قالب ۸ ماده و یک تبصره، در دو نسخه تنظیم و در تاریخ ۱۴۰۱/۰۲/۰۲ به امضاء دو دستگاه رسید که هر نسخه حکم سند واحد اصلی را دارد و پس از ابلاغ قابل اجرا می‌باشد.

اکبر بیگزاد
رئیس بنیاد مسکن انقلاب اسلامی

سید عزت‌الله ضرغامی
وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی